

Megjelen
szombaton reggel.

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

Szerkesztő és lapfőigazgató:
HALÁSZ FERENC.

Főmunkatárs:
PÁLYI PÁL.

Nyilttér sora 40 fill.

Hivatalos
s magánhirdetések
ár-szabás szerint

Többszöri hirdetések
nélkül megfelelő ár-
engedmény.

Ipolyság, 1904. április hó 9.

Vármegyénk közgyűlése.

Ipolyság, április 8.

Friss, tavaszi fuvalmak lengtették ma vármegyénk székházának oromzatán a büszke nemzeti trikolor, mely azt hirdette, hogy vármegyénk törvényhatóságának tagjai közgyűlésre ültek össze.

Lits Gyula vármegyénk főispánjának elnökle alatt intézték el az egybegyűlt megyeatyák a törvényhatóság közdolgait. A terjedelmes tárgysor százon fölül való pontjaiból kiemeljük:

József kir. herceg köszönőlevelét a törvényhatóság részvétfeliratára Klotild kir. hercegnő elhunyt alkalmából. A vármegyék átíratái közt fontos volt Hevesmegye átírata, a kivételes nő-sülési engedélyek eltörlése, és a hadkötelesek kortátlan nősülhetése tárgyában.

Csanádvármegye átíratát a kabinetiroda német nyelvű átíratái ellen a törvényhatóság hasonszellemű felirattal támogatta. Kolozsvár és Szeged sz. kir. városok átírata a magyar nemzeti követelmények megvalósítása tárgyában nálunk is hazafias visszhangra talált.

Kiemelkedő momentuma volt még az egyébként szintelen közgyűlésnek Bolgár János indítványa, melyre a közgyűlés tulnyomó többséggel szavazott bizalmat Tisza István gróf kormányelnöknek.

Lezárást nyert végül több község végszámadása, valamint a vármegye pénztárában kezelt különböző alapok múlt évi végszámadásai, valamint elintéztést nyert több új szabályrendelet is.

A közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósítást adjuk:

*

Lits Gyula vármegyénk főispánja déli 10 órakor a bizottsági tagok éljenzése közt foglalja el az elnöki széket.

Elnöki megnyitó.

Lits Gyula főispán: legutóbbi önkormányzati közgyűlésünk óta megyei közéletünk vonatkozásaiban kiválóbb mozzanat nem fordult elő. Miként az alispáni jelentés mondja, a törvényen kívüli állapot dacára is nálunk sem népünknek, sem egyéb közviszonyainkban aggasztó jelenségek, melyek akár preventív, akár utólagos megtorló eszközöket igényeltek volna — elő nem fordultak. Jellemző nemzeti sajátságunk, hogy válságos viszonyok közt a nemzet tömörül, nehogy jogeimet adjon az erőszak hatalmának az alkotmány válságba döntésére. Nem igazságos itélő volna, aki a lefolyt ádáz harcot meddőnek mondaná. Bár az elért vívmányokkal a gyűmölcs izesebbjét még meg nem is kaptuk,

kétségtelen, hogy ez a harc hosszú, zsidobasztó álom után a nemzeti öntudatra ébredés jeleivel bír (helyeslés). A katonai felfogással szemben ez az első lépés nehezebb volt, mint a további vívmányok megszerzése (ugy van! ugy van!)

Bizik a kormány hazafiságában, a törvényhozás bölcsességében, hogy a kivívott eredményeket józanul, okosan fogja kihasználni, szem előtt tartva, hogy: a hazáért mindent, a hazát semmiért sem kockáztatni! (zajos helyeslés)

Jelenti, hogy felügyelői jogánál fogva megvizsgálta az alispáni hivatal, a jegyzői kart a levéltárt és az árvaszéket. Mindenütt törvényes rendet és pontosságot talált.

Tegnap skontrális széklet tartott, melyen örömmel győződött meg ismét arról, hogy a tiszikar hivatása magaslatán áll.

Alispáni jelentés.

A stagnálásnak azon sajnós állapota, mondja a jelentés, mely közviszonyainkra a közelmúltban ránehezedett és a parlament meddőségében domborodott ki a legkifejezöbben, kihatásaiban érezhető volt a mi vármegyénkben is.

A vállalkozási kedv megszűnt; — az üzletemberek félreálltak, mert e helyzet bizonytalansága miatt vagyonát kockára tenni senki sem akarta.

A 20.000 korona segély, — a melyet kereskedelmi miniszter ur inség címén éveken át juttatott kezeinkhez, — ebben az esztendőben elmaradt. Pedig a vicinális utak, melyekre a segély összeget rendszerint fordítottuk, az enyhe tél alatt nagyon megromlottak; azok minőségét a rendkívüli segélyvel feljavíthatjuk volna.

Közüti költségvetésünk szükségletei teljes fedezetet nem nyertek; és az 1903. és 1904. évi vármegyei költségvetések jóváhagyva maig le nem érkeztek.

A szomszéd vármegyék helyzetén az üzemen tartott gyárak némiképp segítettek; a nép megtalálta a maga mindennapi kenyerét. Mely gyárak, mint nagy adófizető alanyok is figyelmet érdemelnek; mint ilyenek a vármegyei, valamint a községi terhekhez is tetemes összeggel járulnak.

A gyárpar fejlesztéséhez kivántató kedvező feltételek: a főváros szomszédsága, a vízi erő, olcsó munkás, fabőség, jó utak, vasut, stb. nálunk bőségesen megvannak. Ezen okból egyesült erővel nekük is arra kellene törekednünk, hogy a gyárpar nálunk is fellendüljön és a közgazdasági élet egyik főtényezőjévé váljék.

A politikai téren ujabban beállt szerencsés változás talán meg fogja hozni az óhajtott békét és a közviszonyok konszolidációját. —

A vármegye közönsége október hó 17-én megünnepelte Deák Ferenc születése 100-ik évfordulóját.

A közönség testületileg részt vett a vármegye székhelyén tartott ünnepi isteni tiszteletken; a Budapesten rendezett országos ünnepélyen pedig küldöttség által képviseltette magát. A vármegye községei zászlódiszt öltöttek ezen a napon.

Belügyminiszter ur jóváhagyva leküldötte a vármegyei tisztviselők módosított nyugdíj-szabályzatát, és jóváhagyta az alispáni lakhoz megvett ház szerződését, mely ház most áll javítás alatt.

Belügyminiszter ur szabályozta az egyszerűsítési törvény keretében a kihágási büntetéspénzek, valamint az elkobzott és gazdátlan jószágok árának egységes kezelését.

Nemkülönbön döntött a szobi járásorvosi székhely kérdésében is akképp, hogy lakását Szobra tartozik áttenni.

A múlt félévben megvizsgáltam Korpona város, valamint a bái, szobi, korponai és ipolynyéki szolgabírói hivatalok ügykezelését és az észlelt hiányokat orvosoltattam. A bái és szobi főszolgabírónál a vicinális utak közgazgatása és a külszolgálat teljesítése körül külön említést érdemlő igyekezetet tapasztaltam.

Ebben a félévben a vármegyei közelet férfiai közül eltemettük Mailáth Istvánt.

Mailáth István fényes pályafutása vármegyénkben indult ki. Mint községi előjáró, vármegyei főjegyző és alispán, és mint országgyűlési képviselő, majd végül mint Barsvármegye főispánja, kiváló személyi tulajdonok birtokában, egyaránt kitűnt. És midőn nyugalomra tért, mint gazdasági egyesületünk elnöke és a közigazgatási bizottság tagja teljesített szolgálatot vármegyénknek. Ravatalára koszorút helyeztem, és a végtisztességén küldöttséggel vettem részt, melyen tekintélyes számu küldöttség által képviselve volt a szomszéd Barsvármegye közönsége is. Emlékét a decemberi közgyűlés, kegyeletét megfelelően leróva, jegyzőkönyvében már megörökítette.

A községi közigazgatás terén jelentősebb mozzanat elő nem fordult.

A községi költségvetések és számadások szerkesztésénél észlelt szabálytalanságok megszüntetése céljából a számvévi ellenőrzést hatékonyabbá tettem, és e tekintetben egyöntetű eljárást léptettem életbe.

Ennek az intézkedésnek a sikere azonban akkor lenne teljes, ha a képviselő testületeknek intelligens tagjai, — kiket erre a vagyoni érdekek is utalják, az ellenőrzést az eddiginél hatékonyabban és nagyobb kedvvel gyakorolnák. A községi önkormányzat körében sok üdvöset és jót lehetne teremteni, ha a vezetésre hivatott birtokos osztály abból kivenné a maga részét; és kiváltképp az ellenőrzés terén megfelelően támogatná a felügyelő hatóságokat. Mely indokból most is arra kérem a bizottság tisztelt tagjait, méltóztassanak állandóan részt venni a községi közigazgatás vitele és ellenőrzésében; és a mennyiben mulasztást vagy visszaélést észlelnének, kérjék annak orvoslását az arra hivatott hatóságtól.

A vármegye és a községek azon szerveinek, kik kötelességüket hiven szokták teljesíteni, nincsen okuk félni a tárgyilagossá ellenőrzés következményeitől; — a kik pedig mulasztást önhibájukból követnek el, azok az elnézést meg nem érdemlik.

Megvizsgáltam a következő községi (kör)jegyzők ügykezelését: almási, bakai, bagyani, hegybányai, bakabányai, füzesgyarmati, ter-

genyei, garamkissalói, borszönyi és kemen-ceit. — Az almási és füzesgyarmati kör-jegyzők ügykezelése ellen volt észrevételem; a többi községi (kör)-jegyzőé jónak, és egye-seké kitünőnek mondható. Ezzel a körjegyzők megvizsgálását jórészt befejeztem. A még elmaradt palojtai és csábrágyarabóki kör-jegyzőkre majd közelébb fog kerülni a sor.

A *katonai ügyek* rendes ellátását a par-lamenti közismert viszonyok szintén meg-akadályozták. 1903. évben a sorozások meg nem tartattak és a folyó éveket sem lehe-tett megtartani a rendes időben.

Most, hogy az újonc-törvényjavaslatok immár megszavaztattak; a két évi sorozást áprilistól júniusig terjedő időben egymásután meg fogjuk tartani, melyek előmunkálatait a járási hatóságok már előkészítették.

Közgazdasági állapotaink fellendülésének egyik legfőbb feltételét a Hontvármegyei gazdasági egyesület végleg szervezett állapotá-ban keressük, melynek alapszabályai, jóvá-hagyva, sajnos, ez ideig sem lettek.

A gazdasági egyesület küldöttségét menesztett a földmivelésügyi miniszter urhoz, és kérte az alapszabályok jóváhagyását, melyek azóta pótlás végett le is érkeztek, s a tárgysoro-zatba fel is vették; azonban reményünk kevés van ahhoz, hogy ezen alapszabályok az eredeti alakjukban változatlanul helyben-hagyassanak.

A gazdasági egyesület mult télen is több községben szervezett gazdasági tanfolyamo-kat, és a kosárfonás tanítását; mely utóbbi-val Nagymaroson említést érdemlő sikert ért el, a mennyiben remény van ahhoz, hogy ezen házi ipar meghonosításával onnét a külföldi gyártmány teljesen ki fog szoríttatni, a mi évente több ezer korona értéket szokott képviselni.

Ifj. *Jankovics Béla* kezdesére földbirtoko-saink szövetkezeti uton gézekét terveznek beszerezni.

Tejszövetkezet alakult Drégelypalánkon; hitelszövetkezet Ipolyságon; — gyümölcs egyesület Nagymaroson és népkönyvtár Nagypeszeken.

Közutainkat a hosszantartó őszi és téli esőzések helyenként megrongálták; forgalmi akadály azonban sehol elő nem fordult.

A gyógy—nádasi vicinális ut, — kereske-delemügyi miniszter ur hozzájárulása folytán át lett kapcsolva a törvényhatósági utak há-lózatába; s egyben intézkedtem, hogy a szántó —nádasi törvényhatósági utat a XXVIII. számú vicinális utcsoporthoz, melybe beosztatott, kezelésbe átvegye.

A *közegészségügyi* állapot egészben ki-elégítő volt, sőt jobbnak jelezhető, mint minő volt a mult évek hasonló időszaké. Járványos betegségek csak szórványosan léptek fel; ronszoló toroklob járványszerűen sehol sem mutatkozott.

Az ipolysági nyilvános kórházban a mult félévben 502 egyén lett ápolva, az ápolási napok száma pedig kitett 12592-öt.

A *közoktatás* köréből tisztelettel jelentem, hogy az 1902/3. tanév tanügyi statisztikája immár elkészült, melynek adatai szerint a vármegye területén 15482 mindennapi, 5193 ismétlő, együtt 20675 tanköteles iratott össze. Ezek között volt 14939 róm. kat. 3991 ág. ev., 1257 ev. ref. és 488 izr. 10805 magyar, 8778 tót és 1092 német.

Ezekből iskolába járt 19855, iskolába nem járt 820.

A vármegye területén működött 8 állami, 3 községi, 105 róm. kath. 13 ev. ref., 51 ág.

ev., 2 izr. és 3 magán elemi, 1 felső nép, 3 polgári leány, 152 általános ismétlő, 20 gazdasági ismétlő, 5 iparos tanonc és 1 alsó fokú kereskedő s tanonc iskola.

Az összes tanítók száma volt 273, ezek között képesített 254, nem képesített 19, rendes 269, segéd 4, férfi 223, nő 50.

Az óvókötelesek száma volt 7120. Ezek közül ovodába járt 1410, nem járt 5710.

A vármegye területén összesen 21 ovoda működött és pedig 3 állami, 8 községi, 5 egyleti, és 5 róm. kat.

A felekezeti tanítók fizetésének 800 koro-nára történt kiegészítésére 51 róm. kat. iskolá-nál 15912 korona, 16 ág. ev. iskolánál 5391 és 8 ev. ref. iskolánál 1988, összesen 23291 korona államsegély folyósítottat. Az I. és II-ik korpótlék fedezésére 62 róm. kat. ta-nítónak 10861, 26 ág. ev. tanítónak 4500 és 9 ev. ref. tanítónak 1800 korona, összesen 17161, mindössze évi 40452 kor. államsegély engedélyeztetett.

Közbiztonsági állapotaink a mult félévben kielégítőek voltak.

A közgyűlés az alispáni jelentést tudomásul veszi.

Az új helyettes tiszti főügyész.

Lits Gyula főispán indítványára a közgyűlés az 1904. évre szóló megbizatással helyettes tiszti főügyésszé újból az eddigi helyettes főügyéssz, *Folkusházy Sándor* ügyvéd megyebizottsági tagot választja meg.

Tisza István gróf köszönete.

Somogyi Béla főjegyző: felolvassa *Tisza István* gróf levelét, a melyben a törvényhatóság decemberi közgyűlésének bizalmi feliratát köszöni meg:

Hontvármegye t. közönségének Ipolyság. Fogadja a vármegye t. közönsége ugya magam, valamint miniszter tár-saim nevében őszinte köszönetünket azon bizalom teljes feliratért, a melyet a vezetésem alatt álló kormány kinevez-tetése alkalmából intézett hozzám. Buzgó támogatásuk kilátásba helye-zése különös hálaforrás. Budapes-ten, 1904. évi január hó 12. *Tisza s. k.*

Bolgar János: osztja a főispán meg-nyitászavait, de el nem zárkozhatik at-tól, hogy egyesek magánérdekek előre-tolására basználták ki a küzdelmet.

Ivánka László: kik azok? mondja meg!

Bolgar János: Azok, kik a küzdel-met, mikor már a kívánalmak kielé-gítettek, mégis folytatták a harcot.

Ivánka László: Ezt Bésben modja meg!

Bolgar János: Indítványozza, hogy a *törvényhatóság* szavazzon bizalmat a *kormánynölknek.* (*Zajos helyeslés*)

Wilczek Vilmos gróf: A kormány-elnöknek nemesak semmi érdeme nincs a béke helyreállításában, de ő volt an-nak akadály. . . (*ellenmondások: nono!*) *Ellenzi Bolgar János* indítványát.

Vajda Pál: csatlakozik *Bolgar János* indítványához.

A közgyűlés *tulnyomó többséggel meg-szavazza Bolgar János indítványát.*

A nagymarosi sikló.

Somogyi Béla főjegyző: bemutatja a kereske-delemügyi m. kir. miniszternek leiratát a *Hof-bauer és Lechner* cégnek nagymarosi sikló pályá-jára vonatkozólag. Nevezett cég a nagymarosi Remete völgyben egy bánya üzemhez szükséges

sikló vasutat épített s ezen vasut a vármegyei uttestből is igénybe vesz egy darabot.

Az érre vonatkozó szerződést a közgyűlés jóvá-hagyja s a miniszterhez felküldi.

A H. G. E. alapszabályai

Pályi Pál: bemutatja A H. G. G. alap-szabályainak s a vármegyei mezőgazda-sági bizottságról alkotott szabályrendelet-nek módosított tervezetét.

A földmivelésügyi miniszter mindkét tervezetben lényegtelenebb módosításokat rendelt el, mely rendelkezés értelmében a közgyűlés a módosításokat eszközölje.

József főherceg köszönete

Somogyi Béla főjegyző: felolvassa *József kir. herceg* levelét, melyben a törvényhatóságnak *Klotild kir. hercegnő* halála alkalmából küldött részvétfelira-tát köszöni meg:

Hontvármegye közönségének. Fogadja az egész vármegye közönsége legfor-róbb hálámát az oly meghatóan nyil-vánított részvétükért, mely a súlyos csapás felett érzett mély fájdalom-mat enyhíteni volt hivatva. Fiume, 1904. január hó 23-án. *József főher-ceg s. k.*

A közgyűlés a kir. herceg köszönő-levelét tudomásul veszi.

Az árvapénzek elhelyezése.

Somogyi Béla: előadja az ipolysági takarékpénztár átiratát, hogy a nála elhelyezett megyei közpénzek kamatlábát 3 százalékra szállítja le.

Csermák Ernő dr.: kéri az alispánt, hogy gondoskodjék az árvapénzek jövedelmezőbb elhe-lyezéséről.

Czobor László: most nem tud más módot, de tegyen a bizottsági tag ur konkrét indítványt.

Csermák Ernő dr.: a kaucióképes értékpapi-rokot ajánlja az alispán figyelmébe, amelyek nem 3 százalékot, hanem legalább 4 százalékot jöve-delmeznék.

Czobor László: ismételt felszólalása után a közgyűlés az állandó választmány javaslatát el-fogadja.

A nősülési tilalom eltörlése.

Pályi Pál: ismerteti Hevesvármegye át-iratát a kivételes nősülési engedélyek, ille-tőleg az 1889. évi VI. tcikk 50 §-ának tör-lése iránt.

A hivatkozott törvényhely szerint a had-kötelesek kötelezettségük tartama alatt csak kivételesen csak akkor engedi meg a nősülést a miniszter, ha igazolja, hogy családjában e'kerülhetetlen szükség van egy női munka-erőre. Hevesvármegye a hadköteles házasu-lók érdekében intézett feliratot az ország-gyűléshez, hogy ezt a nősülési tilalmat törölje, és a hadköteles korlátlanul nősülhessen.

A törvényhatóság elhatározza, hogy ezt a feliratot hasonszellemű felirattal támogatja.

A német kabinet iroda.

Pályi Pál: bemutatja Csanádvárme-gye átiratát a kabinet iroda német-nyelvű átiratú ellen. A kabinet iroda még a mult évben intézett egy német-nyelvű átiratot Csanádvármegyéhez s Csanádmegye ez ellen feliratban for-dult a képviselőházhoz, kérvén a ma-gyar nyelv jogainak megvédését.

A törvényhatósági bizottság elhatá-rozza, hogy hasonló szellemű feliratot intéz a törvényhozáshoz.

A nemzeti követelmények.

Czompó Ede: bemutatja Kolozsvár és Szeged sz. kir. városok átiratát, mely-lyel pártolás végett megküldi a képvi-selőházhoz intézett s a magyar nemzeti

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegesknél légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emel az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik.

A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva **F. HOFFMANN--LA ROCHE & Co** vegyészeti gyár **BASEL** (Svájc.)

jellegnek az ország intézményeiben való érvényesülését tárgyzó feliratát. Az állandó választmány tekintettel arra, hogy a két város feliratában kifejezett kívánalmak minden magyar hazafinak vágyát és törekvését képezik s így a törvényhatóságok felfogásai között e tárgyban eltérés nem is lehet s mivel Hontvármegye közönsége ezen érzelmeinek annak idején már feliratilag kifejezést is adott: de tekintettel arra is, hogy a törvényhozás is át van hatva e kívánalmak jogosságától s a kitartó küzdelem meg is hozta a maga gyümölcsét, de a törvényhozás bölcsessége egyuttal megjelölte azon határt is, melyen túlterjedő igények az adott viszonyok között mint megvalósíthatlanok — csak a nemzet és korona között való feszült viszonyt eredményeznék s az erőszakosság az alkotmány válságára vezethetne: —

Hontvármegye törvényhatósága az országgyűlés által elfogadott állásponton túlterjeszkedni nem kíván s az átiratot tudomásul veszi.

A szobi segédjegyzői állás.

Laudauer Béla dr. Bemutatja az alispánnak a szobi segédjegyzői állás rendszeresítésére vonatkozó s megfélebbezett határozatát.

A határozatot a közgyűlés jóváhagyja azzal, hogy annak végrehajtása függesztessék fel, míg a segédjegyzői állások most folyó törvényhozási rendezése elintézéséig nem nyer.

Ruttkay István végkielégítése

Haán Kálmán: Bemutatja a nyugdíjválasztmány javaslatát Ruttkay István IV. aljegyző végkielégítése tárgyában. A közgyűlés nevezett aljegyzőt az orvosi vélemény alapján állásától felmenti s részére 1600 korona végkielégítést utalványoz.

A volt számvevőség nyugdíjügye.

Haán Kálmán: bemutatja a nyugdíjválasztmány javaslatát a vármegyei számvevőség tagjai Bedross Péter, Odry Miklós, Sárpy Antal, Fáyl Zoltán, Soltész Gábor, Belló Arpád, Haiczl István, továbbá Sötény Ferenc és Fábr János hajduk által befizetett nyugdíjjárulék visszafizetése tárgyában.

A volt számvevőség tagjai, mivel a vármegyei tisztikar kötelékéből távoztak, eddig befizetett nyugdíj járulékuk visszafizetését a törvényhatóság elrendeli.

A t. (megye-) Ház

(Közgyűlési karcolatok.)

Friss áprilisi szellő kapaszkodik a megyeház ormán lengő zászlóba, a mely azt hirdeti, hogy a vármegye ma ismét összeül, hogy törvény adta jogánál fogva önkormányozza az elmúlt negyedév közigazgatását, és minden megyeatyá kiszónokolja magát vagy a választói, vagy adója után úgy egy negyedévre.

Istenem! ha azután ilyen beszéd el nem mondódik, de megfeküdheti a gazdája gyomrát.

A budapesti központi meteorológiai intézet jelentése április 8-ára:

0=hőesés
§=kis szél
†=helyenként esapadék

Milyen jól alkalmazható ez a 114 pontos tárgysorra is!

A háromhavi tél után, — a mely a legutolsó közgyűlés óta lefolyt, friss erővel támad fel a szunnyadó természet, új vér árad a hosszas obstrukció folytán dermedt politikai erekbe, és a vármegye testébe friss életet hoz a tisztviselők fizetésének javítása.

Egyéb ügyek.

Beható vita indult meg még a *vásártartási szabályrendelet*nél.

Csermák Ernő dr., Wilhelm Károly dr., Totovics Kálmán, Krupec István, Vajda Pál, Landauer Béla dr. és Vermes József hozzászólása után a közgyűlés a vásárszabályrendeletet elfogadta ugyan, de az 1. § ből törölte azt, hogy a község a vásárhelyet a *törvényhatóság jóváhagyása mellett* jelöli ki.

A közgyűlés a terjedelmes tárgysor többi pontjait már lanyha érdeklődésben részesítette és vita nélkül fogadta el az állandó választmány javaslatait. Pontról-pontra apadt a megyeatyák száma, úgy, hogy az utolsó pont tárgyalásánál alig néhány bizottsági tag mondott ki közgyűlési határozatot.

A tárgysor 12 és fél órakor merült ki, és a közgyűlés Lits Gyula főispán elterése mellett föloszlott.

Hitelesítő közgyűlés holnap, szombaton délelőtt 10 órakor lesz.

Ipolyság, április 7.

A hercegprimás körlevele. *Vasary* Kolos bibornok hercegprimás most adta ki az V. és VI. számú körlevelét.

Közli a körlevélben X. Pius pápának az egyházi ének és zene újjáalakításáról szóló levelét, melyben sok üdvös intézkedés van. Közli továbbá a közoktatási miniszter rendelkezését, melyben a iskolai tanítóknak három napi iskolai szünetet engedélyez, akkora, amikor az országgyűlési képviselőválasztó jog új szabályozása céljából fogantatandó statisztikai összeírással vannak elfoglalva. Ezután következnek a személyi változások és az ajánlások.

Az I. fizetési fokozat betöltése. A fizetésrendezés alkalmából az I. fizetési fokozatokat nem töltötte be a kormány. A miniszterelnök azonban megígérte, hogy az nem végleges intézkedés, hanem a részletes rendezés alkalmával kimaradt fokozatokat is be fogja tölteni. Mint most a Pol. Ért. jelenti, az I. fizetési fokozatot 1905. évi január elsejével be fogják tölteni.

A közigazgatási tisztviselők fizetésrendezése. A képviselőház husvét

szünete után e hó 13-án ül újra össze. Elsősorban kerül tárgyalásra az *állami beruházásokról* szóló törvény javaslat, melyet a *vármegyei tisztviselők, a községi és körjegyzők fizetésrendezéséről* szóló törvényjavaslatok elintézése fog követni.

Közigazgatási bizottságunk e hó 6-án tartotta meg rendes havi ülését **Lits Gyula** főispán elnöklete mellett. A gyűlés elején **Czobor László** alispán számolt be a múlt hónap közigazgatási eseményeiről. Az alispáni jelentés kapcsán **Konkoly Thege Sándor** felhívta a bizottság figyelmét a beruházási törvényjavaslatra azon célból, hogy a vármegye idejekorán terjessze be esetleges kívánságait, melyek e kérdéssel kapcsolatban megoldhatók volnának. A bizottság **Ivánka Oszkár** és **Czobor László** hozzászólása után megbizta az alispánt, hogy az ügyet tegye tanulmány tárgyává s annak idején tegyen jelentést.

A pénzügyigazgató jelentése kapcsán **Konkoly Thege Sándor** kérdést intézett a pénzügyigazgatóhoz, hogy mily intézkedéseket tett az ex-lex megszűnése alkalmából az adóhátralékok behajtását illetőleg, mire **Halvax Mátyás** pénzügyigazgató kijelentette, hogy a közönséget a legszölesebb körben értesítette a behajtás körülményeiről s a nyerhető kedvezményekről. A választ tudomásul vették.

Az ülés 11 órakor véget ért

A nem okleveles gazdatisztekért. A gyakorlati gazdatisztek husvét másodnapján délelőtt országos kongresszust tartottak az új városháza közgyűlési termében főképen azért, hogy állást foglaljanak ama sérelmes törvény ellen, amely azt mondja, hogy nem okleveles gazdatisztek záros határidőn belül gyakorlati vizsgát kötelesek tenni, különben állásukat veszítik. A kongresszuson mintegy ötszáz gazdatiszt jelent meg. A kongresszusvédője **Zichy Jenő** gróf, a díszelnöke **Battiny Tivadar** gróf volt. A földművelésügyi minisztériumot **Szomjas Lajos** osztálytanácsos képviselte. **Szluha István** elnöki megnyitója után **Zichy Jenő** gróf

Mióta siratjuk már a megye halálát, mennyi nekrológot irtunk már az „alkotmány védbástyájáról“ és ime, a védbástya szilárdan áll, és mosolyogva fog tulélni minket: siratókat.

Hja! itt is beválik a mondás!
— A kinek életében holt hírét költik, sokáig él! . . .

Kezdődik a színjáték.
A főispán bevonul a terembe, megéljenzik, utána a megyeatyák, melyek közül vissza-visszamarad olyik, mert nem akaródzik elválni a hideg büffétől, a mit a gavallér főispán állított a 114 pontra kárhoztatott megyeatyáknak.

Ni, mindjárt egy szabálytalanság. *Totovits*, a főispán és előadók cukorkaszállítója, megfélekedezett édes kötelességéről. Rá is szól a főispán tréfásan:
— No, *Totovits*, hol a cukor? . . .
És a hiányt, a mulasztást siet pótolni *Totovits*.

A karzaton ezalatt megjönnek a megyeatyák kedves hallgatói: a hölgyek. Két menyecske, és egy mama a két bimbó leányával.
Az elnöki megnyitó alatt felragyog egy meleg napsugár és a nagyterem ablakán befut, megcsillogva sok tar koponyán, a karzat hölgyeinek nagy derültésé-

gére, de a nap hamar visszavonul, magára kapja felhő-spencerét, és urrá lesz a teremben ismét a szürke unalom.

A főispán megnyitja az ülést és a jegyzőkönyv vezetését **Landauer Béla** tb. főjegyzőre, a szólók jegyzését **Czompó** aljegyzőre bizza.

A karzat egy alkotmányos életben jártas menyecskeje megütöközik:
— Nini, *Somogyit* kihagyták! . . .
— Hát persze, — feleli rá a másik. — Hiszen annak nincs most itt az esze, hanem az édes mátkájánál.
— El is felejttem, hogy holnapután lesz a lakodalma . . .

Bolgár János bizik a miniszterelnökben, és elitéli azokat, a kik az utóobstrukciót művelték.

Ivánka László, Csermák Ernő dr. és többen is közbeszólásokkal zavarják őt beszédében. **Wilczek** gróf meg éppen napi-rendre akar térni adolog felett . . .

Csend lesz, és a levegőt megtölti a puskaporszag . . . Vihar van kitörőben . . .
De nem. Semmi. A vihar elül, azaz hogy elvonul, és derűsen süt ki belőle a kormányelnök iránt való bizalom fényes sugara.

szólalt fel. A kongresszus oly értelmű határozati javaslatot fogadott el. Hogy szükségesnek tartja az 1901. évi 27. törvény-cik hatályon kívül helyezését és a mezőgazdasági pályán működők szerzett jogainak törvényben való elismerését. Kimondták még, hogy a gyakorlati gazdatisztek díjtalanul történő állásbajuttatásának legeredményesebb módja az állásközvetítésnek egyesületi alakra való helyezése. Az állás nélküli gazdatisztek ideiglenes segítésének kérdését az egyesület keretében oldják meg.

A TÁRSASÁG.

Kedves szerkesztő,

mulik az idő, és amint a farsang belevészett a nagy Nirvánába, úgy dőlt bele a husvét is. . .

A farsangban táncoltunk, és ez idén többet is, mint egyébkor, a bójtben zsuroztunk, kaszinó estéztünk, szóval társas életünk pezsgett a mi vicinális arányainkban, — és mégis: a lányok hiába várták így husvét hétfőjére a legjobban óhajtott piros tojást: a *férfi-ideált* . . .

Az az hogy olyan ideált, a ki — beszél a mamával is . . .

És itt eljutottam levelem tulajdonképeni céljára, a melyben zsörtölődni akarok a házasság csődje miatt.

Nincs becsesünknek talán másik olyan nő-olvasója, mint én, a ki olyan buzgón böngészné a lap eljegyzési és házassági híreit, és mondhatom, csak minden két ujamra akad egy.

Ugyan mi ennek az oka?

Hát már a leányszemek fénye kialvóban van? a nő mosoly nem hat többé? avagy a férfiszívek és férfilelkek fölé borult valami áthatlan kéreg?

Tudja Himen! . . .

De annyi bizonyos, hogy a régi erények fogyóban vannak, és ha érdeklő kérdezz meg *Ulrik* Pepot, mennyivel kevesebb szagos víz fog évről-évre, és kérdezz meg bennünket, tudunk-e még piros tojást festeni! . . .

A megyepárt, a mely hajdan a Szélléra alatt ugyancsak meggáncsolta a mi parlamentünkben a kormány dolgait, ma tultesz a leghamisítatlanabb mamelukokon.

Hallgassuk csak *Bolgárt*, *Vajdát*, a bőszt vitézt, minő lány hangszereken játszanak; a többi hallgat és *Csermák* Ernő doktor, az utolsó mohikán, adja meg hozzá a méla akkordot.

*

Még azon is megütközik *Csermák* dr., hogy az árvapénzek kevés %-ot hoznak.

— Szerintem e pénzeket sokkal előnyösebben is el lehet helyezni, mint három százalékra — mondta a szónok

— Elhiszem, — gondolja egy ifju megyeatyja. — Én tíz percentet is adnék.

És csodálatos a szerénysége. Mert mikor *Czobor* László alispán felszólítja a megye atyáit, hogy ajánljanak neki egy módot a gyümölcsözőbb befektetésre, — az ifju atya nem jelentkezik.

A tárgysor pereg* A hallgatóság bele szokva az egyhangúságba, unottan szemléli a plafon figuráit, csak akkor riad fel, mikor új előadó hang szól, az *Okolicsányi* Istváné, a fiatal ambiciózus prezumpatív IV-ed aljegyzőé, de csakhamar megszokják ezt is és az után ügyesen szokdósnek ki a büfébe, majd pedig haza.

Némó.

Pedig micsoda művészet volt ez hajdan, — nem is olyan régen ám! . . .

De pusztulunk, veszünk . . . és mig maga pályázatot hirdet a férfi-ideálra, lassan-lassan kivész belőlünk az idealizmus.

Tavas van zsendül a határ, és a mocsaras, vizenyős réteken megjelen egy rokonszenves kis sárga virág: a *gólyahír*. De ennek is a neve van már meg, mert nem csak a házasság istene mond csődöt, de a fiatal mamák is . . .

Hoj! . . . minő szomorú kép, pedig talán csak azért tolnak a tollam hegyébe, a miért valaki az öntözködéssel megfellekedett rólam.

De lesz ez még másképpen is.

Üdvözli hive:

Nóra.

A hétről.

— *Lits Gyula*, vármegyei főispánja a husvétüli ünnepeket Kassán gyermekei, Bodnár Zoltánéknál töltötte, honnét kedden érkezett haza székvárosába.

— *Skontrális szék*. *Lits Gyula* vármegyei főispánja tegnap csütörtökön délután 4 órakor számonkérő széklet tartott, melyen a vármegyei tisztikarának ügytevékenységét vizsgálta meg. A számonkérő szék befejezése után *Lits Gyula* főispán örömmel állapította meg, hogy a tisztikar hivatása magaslatán áll, és kérte a tisztikart, hogy jövőre is szolgáljon rá erre a kiérdemelt elismerésre. *Czobor* László alispán a tisztikar nevében a főispán elismeréseért köszönetét nyilvánította.

— *Házasság*. *Somogyi* Béla Hontvármegyei főjegyzője e hó 11-én halfőn köt házassági frigyét *Ivanka* Mária kisasszonnyal, *Ivanka* László földbírtokos leányával Felsőszemeréden. Az örömszüliők következő jelentést közölték ki:

Draskóczy és jordanföldi *Ivanka* László és neje báró Trautenberg Réza örömmel tudatják, Mária leányuknak gyöngyösi *Somogyi* László és neje *Garamveszelei* Kazy Irén, Béla fiával, Hontvármegyei főjegyzőjével, f. évi április hó 11-én Felsőszemeréden tartandó házassági egybekelését.

Gyöngyösi *Somogyi* László és neje *Garamveszelei* Kazy Irén örömmel tudatják, Béla fiának, Hontvármegyei főjegyzőjének, draskóczy és jordanföldi *Ivanka* László és neje báró Trautenberg Réza, Mária leányával f. évi április hó 11-én Felsőszemeréden tartandó házassági egybekelését.

— *A Honti Lapok pályázata*. E hó 1-én telt le az újabb pályakérdésünkre: *Milyen a férfi ideál?* — kitűzött pályázat. Összesen 58 pályafelelet érkezett. 5 pályafeleletet, mint a határnapon túl elkésve érkezettet, a pályázatból feltételeink értelmében ki kellett zárni. A pályafeleletek közül a legjobbnak egy erre felkért háromtagú hölgybizottság fogja a pályadíjat odaítélni. A pályázat eredményét lapunk *évi 23-án* megjelenő számában fogjuk részletes jelentés alakjában közölni.

— *Eljegyzések*. *Madarász* Gyula dr. ügyvédjelölt eljegyezte *Czokrácz* Villy kisasszonyt, *Czokrácz* Gyula dr. járásorvos leányát Vámos-Mikolán.

— *Valkerty* Zsigmond nagytétényi kántortanító eljegyezte *Wagner* Mariska kisasszonyt, *Wagner* János kántortanító és postamester leányát Paláston.

— *Az Ipolysági hitelszövetkezet*. Az *Ipolysági Hitelszövetkezet* cég bejegyzése a törvényszék által megtörtént. Működését e hó 10-én vasárnap délután kezdi meg, amikor is az üzlet részletek befizethetők és új részjegyek is jegyezhetők lesznek.

— *Adomány a H. G. E.-nek*. Vármegyei törvényszéke ma tartott köz-

gyűlésében a községek részére apaállatok beszerzése után kitűzendő jutalomdíjakra a H. G. E.-nek 600 korona segítődíjat adományozott.

— *Derék tanító*. *Czobor* László alispán a *Pongrácz* Anna alapítvány 50 korona kamatát a magyar tanításban elért sikerért *Gorrek* Ágoston németi tanítónak adományozta.

— *Adomány a múzeumnak*. Vármegyei törvényszéke bizottsága tudvalevőleg megfestette a megyei székház díszterme számára *Horváth* Béla esztergomi főispán, vármegyei főispánjának arcképét. Az erre gyűjtött alaptól 64 korona 99 fillér maradt fenn, melyet törvényszéke ma közgyűlésében a *Hontvármegyei Múzeumtársulat*-nak adományozott.

— *Hirtelen halál*. Husvét vasárnapján reggel Budapesten, egy Baross-téri szálló szobájában holtan találtak *Fülöp* Ágoston helybeli állami adóvégrehajtót, ki az ünnepekre utazott a fővárosba. Halálát szívizél hűdés okozta. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Halála hírére kitűzték a kir. pénzügyigazgatóság épületén a gyászlobogót. a számvevőség tisztika pedig gyászjelentést adott ki.

— *Halálozások*. *Fröhlich* Jakabné Alsó palóttán meghalt, Holttestét Balassagyarmatra szállították.

— *Ráth* László e hó 6-án reggel 7 órakor életének 76 évében váratlanul elhunyt Balassagyarmaton. Az elhunyt öreg urat kiterjedt rokonság, köztük *Ráth* Béla dr. ipolysági kir. törvényszéki bíró gyászolja.

— *Wezler* Pinkász e hó 4-én meghalt Ipolyságon. Halálát özvegye és négy gyermeke gyászolja.

— *A levéltár selejtezése*. A belügyminiszter, vármegyei alispánjának előterjesztése folytán a vármegyei levéltár selejtezését megengedte, az előmunkálatok most vannak folyamatban.

— *Népgyűlés Nagymaroson*. Mult vasárnap tartották meg a szocialisták Nagymaroson népgyűlésüket, a melynek tárgya volt: A nép gazdasági és politika helyzete. — Mit akar a szocializmus? — A közigazgatási hatóságot *Hollady* Nándor jegyző képviselte és rendezés nem történt.

— *Az „Iparos Kör”-ből*. Az „Iparos Kör” könyvtára újabb ismét tetemesen gyarapodott. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Czobor* László alispán hathatós ajánlatára tekintélyes számú könyvet adományozott a derék egyesületnek.

— *Hideg tavasz*. A tavaszi kalapok és toalettek rémének a „Meteor”-nak jelentése szerint: — Április havának esőmópjai: 2—4—7—10—14—15—16—17—23—26—29 re esnek. Számuk még elég nagy, de erősségük már nem annyira, így kevésbé érezhető változásokat fognak okozni, mint a márciusiak. A *10-iknél* hideg, a 14 esős, a többi szárazabb és melegebb jellegű, úgy hogy a szebb, állandóbb meleg tavaszi napok csak április hó második felében várhatók állandóbban. Április hava tavaszi meleg hónapnak ígérkezik, melyet csak a 10-iki esőmópjaitól hideg jellege fog kellemetlenül megzavarni, amidőn még, fagypontra alá kerülhet a hőmérséklet, vagy pedig hidegebb eső következhetik be. Május hónap a tolygók állásaiból következtetve, a *terményekre* nem mutatkozik kedvezőnek. A 8-iki esőmópjaitól veszedelmes hideg jellege nagy bajt is hozhat, majd a 13-iki esőmópjaitól kezdve meleg ugyan, de száraznak ígérkezik időjárás, ami az ezt megelőző hideg jelleg s a március esős változó időjárása után nem fog kedvező kilátásokat nyújtani az aratásra nézve. — Bár a Meteor eddig is gyakran lefőzte Falbot, mégis azt kívánják, hogy ez egyszer a Meteor csalódnék!

— **Nyugdíjválasztmányi ülés.** Vármegyénk nyugdíjválasztmánya március hó 28-án **Czobor** László alispán elnöklete alatt ülést tartott a folyó ügyek elintézésére.

— **Olvasókör Garamkövesden.** Hírül adtuk már, hogy Garamkövesden **Zlatnyánszky** Ernő plebános elnöklete alatt „Katolikus Olvasókör“ alakult, a melynek alapszabályait az elnök a napokban terjesztette fel az alispáni hivatal utján jóváhagyás végett a belügyminiszterhez.

— **Hóvihar Selmeceen.** Selmecebányáról írják, hogy ott és a vidéken a hóvihar igen nagy kárt okozott. A város erdeiben sok ezerszálfát döntött le. A kertekben a gyümölcsfák is nagy kárt szenvedtek.

— **Az ipolysági új temető.** Ismert dolog, hogy Ipolyság nagy község új temetőt óhajtott létesíteni. Bizottságot küldött ennek a kérdésnek tanulmányozására s az ügy immár a megvalósulás stadiuma felé közeleg. A temető céljaira a község a rozsnói káptalan tulajdonát képező „Tábla“ nevű dűlő alsó részéből a **Fluger** és **Sárry** féle szántók átellenében lévő területet óhajta megszerezni. E kérdéssel a törvényhatóság is foglalkozott mai közgyűlésében, de érdemleges határozatot még nem hozott, mert az ügy nem volt kellőképen előkészítve.

— **Vizbefult gyermek.** Fényes Margit alsóipolysányi 3 éves kis leánya a patakba fult. Halva fogták ki. A törvényszéki boncolást **Szalay** Károly kir. törvényszéki vizsgálóbíró **Schulez** Agost dr. kir. alügyész és **Himmler** Sándor és **Kohn** Márk drok közbejöttével tartotta meg. A szülők ellen vétkes gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt a vizsgálatot megindították.

— **Elkésztett örökség.** Selmecebányáról tragikus eset hírért közlik velünk. Fürstenmühli **Fritskó** Adél egy előkelő német család árvája már hosszú évtizedeken át nagy küzdelmekkel tartotta fenn magát és mindig gazdag örökségre számított, amelyhez csak bizonyos formalitások betartása miatt nem juthatott. A szegény asszony pár nap eltt meghalt és most értesítették az előjáróságot, hogy az elhunyt végre megkaphatja nagy örökségét.

— **Pályázatok.** Az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél új számgyakornoki állást rendszereztek. A kérvényeket a kir. pénzügyigazgatósághoz kell beadni. — Pályázat van hirdelve a m. kir. ügyészségnél nyugdíjazás folyán megüresedett fogházfelügyelői állásra is.

— **Új iskolák.** A *szalkai* leányiskola és óvó, továbbá a *kelenyei* iskola építési terveit a közigazgatási bizottság jóváhagyta.

— **Az olvári patak szabályozása.** A tesmag-olvári patak szabályozási munkái immár annyira előrehaladtak, hogy a jövő hó végén az egész munkálat be lesz fejezve.

— **Apró vizek.** Néha sőt legtöbbször apró vizek is nagy zavarokat okoznak. E végből a szomszéd Bars megye szabályozni akarja a *Perec* esatornát, a *Szikince* és *Podluzsánka* patakokat és miután a vizek Barsból hozzánk jönnek, a barsi alispán a szabályozási terveket hozzájárulás végeit nekünk is átküldte.

— **Kézi gyógytár Rákócson.** Az egészségügyi hatóság megengedte, hogy *Ujlaki* Miklós dr. rákosi körorvos kézi gyógyszertárát a község rendelkezésére bocsássa.

— **Ének a vicinálisunkról.** A *korpónai* vicinálissal esett meg a napokban a következő mulatságos eset. Nyílt pályán hirtelen megáll az amugy is lassan mozgó „kávépörkölő masina.“ Az utasok közt persze nagy rémület uralkodik.

— Mi történt? kérdé izgatottan az egyik.
— Egy tehén áll a sineken — szól szomorúan a kalauz.
A nagy rémület azonban ugylátszik meghatotta

a tehenet, eloldalgott a kis masina vigan fűtyentve tovább zakatolt. Vagy tíz perc múlva megint megáll a vonat.

— Miért állunk ismét? kérdezik rémülten az utasok.

— Hát megint utolértük azt a komisz tehenet — felelt bus lemondással a kalauz.

— **Tűzek.** *Vámosmikolán* egy idő óta napirenden vannak a tüzesetek. A lakosság már igen nyugtalan és tűzoltóság éberségét megkettőztetve ügyel, mert a jelekből gyújtogatásra lehet következtetni. A hatóság erélyes vizsgálatot indított.

— *Kisgyarmaton* **Pálffy** Miklós herceg uradalmi erdőjében a múlt héten tűz volt, e mely 4 hold erdőt pusztított el. — *Kiskesziben* az esztergomi főkáptalan majorjában egy szalmakazal égett le; a kár 2000 korona. — *Bakabányán* is tűz volt a múlt héten, a mely egy lakóházat és melléképületeit elhamvasztotta.

— **Tenyészapaállalok.** A földmivélsügyi miniszter *Szob*, *Ipolyszakallos* és *Alsófegyvernek* községek részére kedvezményáron engedélyezett 1—1 tenyészbikát.

— **Krup járvány.** *Nagygyeszeken* a torokgyík járványosan lépett fel, miért *Keve* Károly szobi főszolgabíró az ottani iskolát a járvány megszüntéig bezáratta.

— **Értesítés.** Van szerencsém értesíteni a t.-c. uri közönséget, hogy bevásárlásaimról haza érve, izléses modellekkel elláttam raktáromat, *Hönigné* divat termében — és *Brüll* Irma első rangú divatárúsnő műveltségénél eszközölve bevásárlásaimat, — továbbá glaszé, svéd mosó keztük, nyakendők, gallérok, közelők, ingek, flor és fil de Couse harisnyákban különlegességek, fűzők reform kivitelben, himzett garnitúrák, szalma kalap férfi fiu és leánykák részére, Haiban és Damask es. és kir. udvari kalap gyárak egyedüli raktára, — cipők minden kivitelben. — Gyászkalapok 2 óra alatt készülnek, átalakítások elfogadtatnak. B. látogatásokat esedez tisztelettel *Glöckner* Mór.

IRODALOM.

— **A Magyar Hirlap** tizennegyedik évfolyamát éli. Ez a tizennégy esztendő a Magyar Hirlap elváltóságának, a magyar érdekek védelmében kifejtett állandó szívós harcának a tanúságtétele. A kormány szűkebbül programjával szemben nagyszabású gazdasági élet mozgalmától várja a Magyar Hirlap a nemzet vagyonosodását s ezzel erősödését. Ezért a minden téren munkát kínál és követelő országos befektetéseket sürgeti. A Magyar Hirlap minden híradása feltétlenül komoly és megbízható. Politikai munkatársai országos nevű kapacitások. Szépirodalmi része a leghíresebb magyar írók tollából való. Hírvivata rendkívül gazdag. Kedvezményei is páratlanok a Magyar Hirlapnak. Januárius óta a Magyar Hirlap regénytára címmel, minden hónapban egy-egy kötetet ad ki a legjelesebb magyar és külföldi írók műveiből. Ezeket a köteteket a Magyar Hirlap előfizetői havonként teljesen ingyen kapják még a postai szállítást is a Magyar Hirlap fizeti. Mások számára, akik nem előfizetők, ezek a kötetek egyenként egy korona 20 fillérbe kerülnek, úgy hogy az egész évfolyam ára tizenkét korona lesz. Kedvezményes áron kapják a Magyar Hirlap előfizetői az „Ország Világ“ gyönyörű szép képes hetilapot. A Magyar Hirlap és az Ország-Világ előfizetési ára együtt negyedévre kilenc korona ötven fillér. A Divat Szalont a legjobb divatlapot negyedévre két korona kedvezményes áron rendelhetik meg a Magyar Hirlap előfizetői. Előfizetési ára 1 hónapra 2 k. 40 f. negyedévre 7 k. felévre 14 korona.

— **A „Zenélő Magyarország“,** zongora és hegedű folyóirat most megjelent XI. évfolyam 8-dik füzeté az „Endre lovag“ című énekes daljátéknak legszebb számait hozza, mely a Sziklay Kornél igazgatósága alatt álló „Kis Színház“ zajos tetszés mellett színtre került állandó műsor darabja. A zene-zámok I. Endre lovag szerenádja II. Endre és Erzsébet duettje III. Bencze apród indulója, melyek közül az utolsó szám máris nagy népszerűségnek örvend. Hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a közkeveltségű zenemű folyóirat minden egyes füzeté, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő

füzetekben kapják, míg nem előfizetők ejelen szám tartalmát is külön lenyomatban csak 3 koronáért szerezhetik meg. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előfizethetni az e számmal meginduló II. évnegyedre valamint az előző évnegyedekre is a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapesten VIII. József-körút 22/24 szám alatt, hol egyuttal minder nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megrendelhető.

S z i n h á z .

Ipolyságon ismét színészek vannak. *Pilisi* Lajos, a ki legutóbb mint Szabadhegyi titkára járt itt, maga szervezett fiatal és jó erőkből társulatot és működését Ipolyságon kezdette meg.

Nem esupán a véletlen dolga ez, hanem annak köszönhetjük, hogy az ujonnan alakítandó színerület, a melynek Pilisi lesz a direktora, Hont, Nógrád és Bars kerületbe nem foglalt helyeiből fog állani, és így megy teljesezésbe majd Ipolyságnak ama régi óhaja, hogy kerületbe osztják, a minek természetes következése, hogy jó színtársulato fog kapni.

A Pilisi társulata a legjobb uton van pedig hogy jó társulattá legyen. Már a bemutató előadások alkalmával néhány jó erőt láttunk, így a direktor *Pilisi* és felesége, *Szilágyi* Erzsike, az énekesnő, (*Csuroy* a hét végére várják), *Fehér* Vilmos, a széphangu baritonista, *Nagy* Kálmán, a kit már régebben ismerünk, *Kovács* Kálmán, *Pethő* Stefi *Dobos* és mások.

Közönségünk rokonszevőtől függ, hogy erkölcsi és anyagi támogatással lehetővé tegyék az ambiciós direktornak, hogy a kezdő társulatnál elkerülhetlen fogyatékosságokat pótolja, és Ipolyság állandó jó társulattal nyerjen magának.

A doktor ur.

A bérletet *Molnár* Ferenc künön kacagató helyzetekkel tele bohózatával: A doktor úrral kezdtek, a melyet igen jó, összevágó előadásban mutattak be. Puzsért, a tizenkilenszer felmentettesirkefogót *Pilisi* igazgató adta találó maszokban, mérsékelten, pompás humorral, valóságos kabinet alakot csinálva a künön szerepből. Játékában itt járta óta nagyot haladt, és a közönségnek nagyon tetszett, úgy, hogy nyílt színen is sokszor megtapsolta. Igen jó volt *Sárkány*né, a flörtelő ügyvédné szerepében *Pethő* Stefi, kedvesen játszott *Lenke* nővére, egy fővárosi felsőbb leány szerepét *Pilisiné*.

Dr. *Sárkány* szerepét jól adta *Kovács* Kálmán, és segédjét *Bertalant* *Nagy* Kálmán. Igen jó volt *Marosiné*, egy öreg hazafelügyelő szerepében *K. Földváry* Etel. *Somlár* (Csató rendőrtiszt), *Dunai* (Cseresnyés), *Dálnoki*, *Fehér*, *Horváth*, *Molnár* és *Dunainé* mind hozzájárultak a sikerhez és a pompásan összevágó előadáshoz.

A közönség igen jól mulatott, nyílt színen és felvonások után elhalmozta a szereplőket tetszésnyilvánítással. — Igen csinos volt a színpad díszítése, a mely emelte az előadást és teljes illuziót keltett.

Üdvöske.

Csütörtökön a bájos *Audran* operett: *Az üdvöske* ment *Pilisi*-nével a címszerepben, a ki nem erős, de kellemes, sima, hajlékony hangon énekelt a bájos nő-tárat, és igen kedvesen játszott szerepét. Jó társa volt *Fehér* Vilmos, *Pippó* bojtár, a kinek játéka és éneke is tetszett; különösen jó volt az első felvonásbeli poétikus kettősük. *Nagy* Kálmán (*Locánt* fejedelem) jóízű, groteszk alak volt. *Pilisi* kissé merev *Frittellini*. *Pethő* Stefi (*Fiamatta*) a ki ügyesen énekelt, do

különsen jól játszott a szerelemvágyó herceg asszony egyre ismertebbé váló alakját. Rökkó bérlőt *Dunai* adta, nagy derűséget kelte vaskos kómikumával. *Szilágyi* Erzsike fess udvari apród volt. A többi szereplők többé-kevésbé szintén megállították helyeiket, de szembevető volt a kar hiányossága és az ifjú direktornak a legsürgősebb feladatát kell, hogy kőpezze, a karszemélyzet megerősítése.

Az eddigi előadásokról általában jól mondhatunk, és úgy látszik, hogy a közönség is méltányolja a társulat komoly törekvését, mert hirhadt közönsége engedőben van.

Ma este *Gésák*, szombaton Gorkij világhíres drámája: *Az éjjeli menedékhely* megy. A jövő héten több újdonság kerül bemutatásra.

(Hh.)

Kulissza-pletykák.

Megint csak színház került Ipolyságra! Hogy nem tudnak tőlünk eléggé óvakodni ezek a vidám bohémek. Mosolyogva játszanak üres házak előtt és remélik, hogy egyszer majd csak megtörik a közöny.

A direktor *Pilisi*, kedves ösmerőse az ipolysági közönségnek, és rávall ez a forgalmazás, a melylyel az első színpalon beajánlja magát:

Nagyérdemű közönség!

Nem vagyok olyan ember, a ki nagyhangu igéretekkel akarék közönséget színházba csábítani... Ugy olvasták az utcasarkon nevetve, hogy a direktor *retikkel* akarja a színházba csalni a közönséget.

— Deiszen — jegyezte meg egy benszülött — nem lehet a ságiakat még mással sem becsalni...

A szinkázi titkár beállít egy urhoz, a kiről köztudomású, hogy azon szellemi élvezeteket, a melyekért belépődíjat kell fizetni — utálja. Különbösen igen intelligens férfiú, de színházi bérletet nem vált.

— Méltóztassék egy bérletet aláírni, nagyságos uram, — kapacitálja a titkár, — nincs ám olyan emberekkel dolga, mint legutóbb, akik felveszik a bérletpénzt és megszöknek...

— Látja, jó, hogy eszembe hozta, — szólt a mi emberünk, — a multkor utoljára *akartam* bérelni, de megfogadtam, hogy nem teszem többé.

Szilágyi Erzsike, az egyik primadonna ügyes kis lány, a ki Ripp-ben reálisan alakította a hegyek szellemét. Hanem a szellem öltözetében hirtelen valami folytonossági hiány támadt, még pedig olyan helyen, a mi okvetlenül szemet szur.

— Mit tegyek? .. mit tegyek? — kérdezte ijedten. — Mindjárt jön a jelenésem.

A sötét háttérből egy sötét hang szól elő:

— Imhol kis tündér egy — *fügefalevél*...

Nagyon tetszett a Ripp szellemjelenete a közönségnek. A mint a hegyek tündére győzedelmesen rátette lábát a varázsitaltól kábult vadászra, ó, ez igen szép volt...

Görögtűz, satöbbi...

A tetszésnek legjobb fokmérője a földszint viharos tapsa, és az egész felvonásra vonatkozó a szerény és lelkes óhaja:

— Hogy volt!.. Hogy volt!..

Rippen van egy bájos kuplé, a mit *Pilisiné* kedvesen csicseregget el, hogy megmutatja a kis cipőcskét, megemeli a kis szoknyácskát...

Eddig, ugy-e, rendén volna minden, de a nézőtérben mindebből nem láttak semmit, mert igen sűrűn vannak egymás mellett a pléhellenzős lámpák.

Ezért a nézőtér ifjai sürgős interpellációt intéztek a direktorhoz, kérve a lámpák azonnal való eltávolítását.

Psz.

KÖZGAZDASÁG.

— *Az „Első Biztosító intézet Katonai Szolgálat Esetére* ö cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt mint szövetséget“ f. hó 27-én tartotta meg Münnich Aurél dr. orsz. képviselő elnöklete alatt XI-ik rendes közgyűlését. A bemutatott üzleti jelentés mindenekelőtt az intézet védnöke leányának, Klotild főhercegnőasszonyának elhunytáról emlékezik meg; az igazgatóság részvétele felirata a főherceg táviratilag mondott köszönetet. Maga a zárszámadás ezuttal is csak újabb tanujelét adja az intézet terjedése és gyarapodásának, ami tekintettel a kedvezőt-

len politikai és közgazdasági viszonyokra, annál is inkább figyelmet érdemel, miután a szerzési jutalékok ezutal voltak első ízben teljesen leirandók, amiből kifolyólag az igazgatóság célszerűnek tartotta az üzletszerzés körül kettőzött óvatossággal eljárni. Ha mindazonáltal sikerült közel 9 millió korona új szerzeményre szert tenni s a biztosítási állományt 47.349.573 korona tőkére és 27.012 korona évi járadék díjra emelni, úgy az csak az igazgatóság céltudatos eljárása s ez intézet népszerűsége mellett bizonyít. A bevételek a mult évben is tetemesen szaporodtak, amennyiben díjak és illetékek címén 2.068.274.08 koronát, kamatokban 475.6270 koronát vettek be, míg a díjtartalékok 1.677.912 K 88 füllel szaporodtak s ezzel 11.377.020-21 koronára emelkedtek. A kiadások normálisak maradtak s legőbb tételülkél észlelhetők az igazgatóság által alkalmazott szigorú takarékosági elvek. A mérleg-számla 11.991.907 K 47 f vagyont. tehát az előző évvel szemben jelentékeny szaporodást tüntet fel. Ennek legnagyobb része elsőrangú jelzálog-kölcsönökben és jelzálogilag biztosított értékpapirokban van elhelyezve. Az évi felesleg, dacára az igen tetemes leírásoknak, 111.075 K 42 fr rug. A központi választmány és igazgatóság mandátuma lejárván, az eddigi funkcionáriusok egyhangulag újra megválasztottak. A megjelent tagok közül többen meleg szavakban adtak kifejezést a közgyűlés elismerésére és köszönetének, amely Münnich Aurél dr. elnök életteljesével oszlott szét. Közgyűlés után az intézeti tisztviselők hódolatukat fejezték ki Münnich Aurél dr. elnök előtt abból az alkalomból, hogy ő felsége a Lipót-rend középkeresztjével tüntette ki.

A szerkesztő levelezései.

— *Flóric*, Cz. A. *Amanda*, *Erna*, *Vadibolya* Pályafeleleteik a kitűzött határnap, április 1. letele után érkeztek, így feltételeink szerint nem bocsáthatjuk pályázat alá. Egyébként köszönjük szíves érdeklődésüket a pályázat iránt. Majd jövőre!

K. J. Nem éppen rossz, de miért kell angoloknak lenni a benne szereplőknek?

— *M. Lajos Korpona*. Talán már a jövő számban, ha aktualitások nem késleltetik.

— *Novellista*. Nekünk igen gyöngé. Tessék csak a régi lapjánál maradni.

— *Gyula*. A *Honti Lapok*-nak sohase volt ilyenű munkatársa.

— *Inéz*. A lapunk zártakor érkezett kedves küldeményt lapunk jövő számáig elolvassuk. Kézcsók.

Ipolysági piaci árak.

Buza mm.	kor. 14.40—14.80
Rozs	12.00—12.40
Árpa	13.00—13.50
Zab	10.80—11.00
Kukorica	11.00—11.60
Bab	15.00—16.00

Nyilt-tér.

(E rovat közleményeiért nem felel a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

Izsó Bertalan bányászati repesztéseire az ismert hexameter a válaszó: „Conscia mens recti fama mendacia ridet.“

A segédek oly ügyben mondtak ítéletet, a melyet máig sem ismernek.

Egyébként az általam indított büntető pert befejező ítéletet indokaival együtt közzétenni szándékozom.

Madarász Gyula dr.

298. 1904. tkv. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A vmikolai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsibriny Mihálynak Zsibriny József elleni végrehajtási ügyében Zsibriny Józsefné szül. Luczenbacher Mária ellen a visz arverést elrendelte.

Minek folytán Szobon a község házában 1904. évi április hó 28 napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános arverésen eladatni fog a következő ingatlan u. m:

1. A szobi 758 stjkvben A I. 1. sor 293/b. hrsz. ingatlan kikiáltás ára 800 kor.

Arverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

V.-Mikola, 1904. január hó 17.

Kraicz
kir. aljbíró.

232. 1904. végrh. szám

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vmikolai kir. járásbíróóság 1904. évi V. 58. számú végzése következtében Mócsy Lajos ügyvéd által képviselt Kovács Józsefné javára Bacsa Dávid és neje ellen 600 korona s jár. erejéig 1904. évi február hó 15-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 948 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorok, lovak stb. nyilvános arverésen eladatnak.

Mely arverésnek a vmikolai kir. járásbíróóság 1904. V 58/5. számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi július 1 napjától járó 6 % kamatai, 1/3 % váltódíj és eddig összesen 113 kor. 70 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Kis-Ölveden leendő eszközzésére 1904. évi április hó 18-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fogának adni.

Amennyiben az arverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881. évi LX. tc. 120. §. értelmében ezen javára is elrendeltetik.

Vámosmikola, 1904. évi március 31.

Németh Emil
kir. bir. végrehajtó.

Eladó!

Egy kisebb
földbirtok

és egy

ház,

nagy udvarral, hozzá tartozó
nagy kiterjedésű kerttel.

Bővebbet:

Pál Istvánnál
Ipolyság. (Ujváros.)

Üzlet átadás.

Egy jó forgalmu

MÉSZÁRSZÉK FÜSZER-
ÜZLET és KORCSMA,

italmérési engedélylyel

folyó évi május hó 15-étől
átadandó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Első magyar általános biztosító társaság Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, and Mérlegszámla 1903. It details financial transactions for fire, cargo, and burglary insurance.

Biztosítási alapítványok és tartalékok 108.847.431.01

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, and Mérlegszámla 1903. It details financial transactions for life insurance.

II. Életbiztosítási üzlet.

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, and Mérlegszámla 1903. It details financial transactions for life insurance.

Steiner Jenő, Gergely Tódor, Az igazgatóság: László Zsigmond, Ormody Vilmos, gróf Zichy Nándor.

Ipolysági ügynökség HEFFTER RICHARD vaskereskedésében.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m) Sürgőncím: Eternit Budapest. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső-Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33. szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

**Uj elsőrangú
írógépek**
üzletfelosztás folytán jutányosan kaphatók.
Tudakozódások „Nagyon jutányos” jellegével e lapra hivatkozással
Mosse Rudolphhoz
BUDAPEST, Ferenciek-tere 3.
intézendők.

1116. és 1162. tksz. 1904.

Hirdetmény.

Alsószemeréd és Horvati községre nézve az 1892. évi XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvekbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztéig; —

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §§. alapján, ide értve e §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. 15 §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják s e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis **1904. évi szeptember hó 15-ik napjáig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok a kik az 1886. XXIX. t. c. 17. és 18. §-ainak eseteiben ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6 §-ban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1904. évi szeptember**

hó 15-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásukat többé figyelembe vétetni nem fog

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találták — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1904. évi szeptember hó 15-ik napjáig** bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hossz-

szabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bárminemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bíróságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a menyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtarak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Ipolyság, 1904. február 21-én.

Oravetz Béla
kir. tvszki bíró.

Hamburg--Amerika.

Személyszállítás az új, nagy hamburgi duplacsavaru legújabb szerkezetű pósta-és express gyorshajókkal.

Lehetőleg legnagyobb biztonság és kényelem.

Minden gőzhajónak két csavara van, és mindegyik 12-16 vízhatlan részre van beosztva, tehát emberi számítás szerint ezen hajók elmerülhetetlenek. A fedélköz, villamos világítással, gőzfűtéssel, és szelelőkészülékkel van ellátva. Egyedül utazó nők, és családok külön.

Express Gyorshajómenet 6-7 nap.

Fedélközi menetdíj 140 korona.

Duplacsavaru Póstahajómenet 9-10 nap.

Fedélközi menetdíj 118 korona.

A fentemlített olcsó hajójegy-ár mellett a mi kettős-csavaru pósta és gyorshajóinkkal csakis azok utazhatnak, a kik hazulról előzőleg 20 Korona előleget hozzánk beküldenek.

Vasuti közlekedés New-Yorkból az amerikai összes állomásokra, eredeti vasuti áron. Közlekedési felvilágosítást minden nyelven nyújtanak.

Falk és Társa, Hamburg, Amerikához.

Kiállítás „Feuerschutz“
BERLIN 1901.
Arany érem
legmagasabb díj.

Páris 1900. **Eredeti Grand Prix**

SINGER VARRÓGÉPEK

családi használatra

és a legkülönbözőbb használati célokra.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzés összes műszakaiból.

Elektromos varrógéphajtással.

SINGER CO. varrógép részvény-társaság

LÉVA, Kazinczy-utca 2. szám. (Bakó-féle ház.)

Fióközletek a monarchia minden nagyobb városaiban.

Kiállítás „Feuerschutz“
BERLIN 1901.
Arany érem
legmagasabb díj.